

Juca belügyi államtitkár vallomása szerint

60 millió lejt kapott Boila Romulus Skoda ügyben

Bucuresti, július 18.

Szenzációs kijelentések hangzottak el a Skoda ügyet bevizsgáló bizottság előtt ma délelőtt. A kijelentéseket Juca belügyi államtitkár tette:

— Amikor az Erdélyszerte ismert Boila Romulus vagyoneredetű ügyének bevizsgálása közben Clujon voltam, megtudtam, hogy Boila Romulusnak mintegy 60 millió lejnyi összeget nem sikerült igazolnia.

Ekkor bizonyos információk beszerzése tárgyában Bécsbe fordultam és kiderült, hogy akitől Boila Romulus a hatvanmillió lejt kapta, azonos azzal pénzügyi tekintélylyel ki a Skoda ügyet finanszírozza.

Juca belügyi államtitkár a bizottság nagy meglepetésére tovább folytatja leleplezését:

— A rejtélyes pénzügyi embernek a nevét nem tudom, de királyi táblán az is meg-

tudható. Az a bécsi ur, akivel én ezt a beszélgetést lefolytattam a következőket mondta:

— Igenis adtam Boila Romulusnak, de hogy mennyit és miért azt nem árulom el.

Juca belügyi államtitkár bejelentése a Skoda bizottság előtt szenzáció erejével hatott és nagy megdöbbenést váltott ki.

Ugyancsak mai számában a Romania Noua "Szankciókat" címmel ír hasonló értelmű vezércikket. A lap mindenekelőtt is idézi azt a kijelentést, amelyet Uica tábornok első vallomásában tett a bizottság előtt, tehát midőn még csak 20 millió ajánlatról beszélt anélkül hogy a megvesztegetőt megnevezte volna.

Seinescu ezredest ahelyett, hogy letartóztatták volna, előléptették, bár tartalékos tiszt volt csupán. Uica tábornok hadügymi-

niszeri minőségben saját iniciatívájából előléptetésre terjeszti elő, bár tudja, hogy azonos azzal a személlyel, aki őt meg akarta vesztegetni. A dolgok azonban nem maradhatnak az újságcikkek és a közvélemény felháborodása mellett.

Uica tábornokot vizsgálja saját nyilatkozata. Mindenki joggal kérde, hogy vajon ezek után megmaradhat-e a hadseregben? A román hadsereg mértósága nem engedheti meg Uica tábornok jelenlétét felső parancsnoki székben. Az ország nem szabad, hogy elveszítse bizalmát és tiszteletét a hadsereg vezetőivel szemben. Aki elolvasta Uica tábornok cigányos esküjét és elolvasta a precedens nélkül álló magyarizációját, el sem tudja képzelni, hogy Uica tábornok még huszonegy óráig megmaradhat a magas parancsnoki székben, melyet most elfoglal.

Borzalmas viharok Erdélyszerte

Resitán két tárnát elöntött az árvíz. -- Falvakat sodortak el Csehszlovákiában a kiöntött folyók

Belgrád, július 18.

Az Una, Száva és Perbác folyók a nagy esőzések miatt kiöntöttek és jelentős károkat okoztak. Egész falvakat lepett el hirtelen a víz, a házak százai dőltek romba. Ritka természeti csapás, hogy a Borja hegyen hó esett. A viharban 20 házat gyújtott fel a villám 24 óra alatt.

Zsolna, július 18.

A felvidéken is hatalmas pusztítást vég-

zett a vihar. A Vág kiöntött és Zsolna, Rutka és Vág-Beszterce községek házaitan nagy pusztítást végzett. A lakosság olyan hirtelen menekült, hogy még élelmet sem tudott magával vinni.

Clujról jelentik. Kedden egész Erdélyben itéletidő uralkodott, mindenütt borzalmas viharokról érkeztek jelentések. Resitán a víz két tárnát elöntött. Három embert a villám halálra sújtott.

Amit Alba-Iulián elértünk

Alba-Iulia, július 18.

A Magyar Párt paktumot kötött a közel jövőben megtartandó községi választásokra a liberálisokkal. A paktum szerint a Magyar Párt három tanácsosi és egy alpolgármesteri helyet nyer az új városi tanácsban. Az alpolgármester Bitay Árpád teológiai tanár a jeles történelmi kutató lesz, aki a megszüntetett kisebbségi miniszteriumnak volt történelmi tanára.

Itéletidő Lengyelországban

Varsó, július 18.

Tegnap és azt megelőző éjjel Európaszerte borzalmas viharok dúltak.

Megdöbbenő volt a vihar nagysága Dél-Lengyelországban, ahol a vihar katasztrófákat idézett elő. A halottak száma első jelentés szerint 24, de ez a szám óráról órára növekszik. Lengyelországban 15 ezer negyzerkilométer földet borított el a 36 órán át tartó esőből keletkezett árvíz. A magas rekvésű Zakopáne, New-Sanc, Przemisl viz alatt vannak. A házak százai dőlnek össze. A lakosság pánikszerűen menekül. Krakó és Lemberg között a kettős vasúti töltést tizenhét helyen, 40 kilométer hosszúságban mosta el az árvíz. A forgalom a két város között teljesen megakadt. Krakó magát is árvíz fenyegeti, mert a Visztula a Wawel alsó falát mossa. Kozłowski lengyel miniszterelnök a kormány több tagjával az árvíz sújtotta vidékekre utazott.

San-Franciscóban a helyzet változatlan

Konzerven él a lakosság

London, július 18.

San Franciscóban kezd a helyzet megszilárdulni. A lakosság konzerveken él frissen, gyümölcsöt és főzeléket egyáltalán nem lehet kapni. A katonaság egyik erős osztagának sikerült nagyobb mennyiségű élelmiszert behozni. Estefele sok vendég újból megnyílt. Az élelmiszer üzletek tulajdonosai attól félnek, hogy a kevés élelmiszer miatt újabb zavargások történnek.

A forradalmi jelenség azonban nem ér-

tette San Franciscóban a nazasságkötéseket. Tegnap tizenhatan kötöttek házasságot, ma pedig 21 újabb házassulandó állt az anyakönyvvezető elé. A rendőrség feljelentés alapján benyomult az egyik radikális párt helyiségébe, ahol 200 embert letartóztatott.

A Missisipi erőműveknél a tegnapi nap folyamán hatalmas robbanás történt. A mérénylők felrobbantották az erőmű három transzformátorát.

Az újszerű összetételű **FLOREAL** napfény-puder kiváló fényvédő képességénél fogva az egyes számú Floreal arckrémmel együtt használva az arcának úde fiatalos külsőt kölcsönöz és megóvja a nap káros behatásától.
A 2. számú Floreal krém eltünteti szeplőjét, észrevétlenül új arcot varázsol.
A puder ára dobozonként 30, 50, 90 lei. A krém ára tégyenként 40 lei.

Kérje mindenütt!

Ha nem kapná, írjon

Vezérképviselő: **DROGUERIA CENTRALA ORADEA**

Betyárvilág az ókirályságban

60 ezer lejt raboltak el az utonállók egy baltii kereskedőtől

Balti, július 18.

Vakmerő rablótámadás tartja izgalomban Balti megyét. Buciumen község közelében az országuton Nuham Abrahamovici kereskedőt hazatértében rablók támadták meg és ki akarták fosztani. A kereskedő futásban keresett menedéket, mire az utonállók rá lőttek. Két golyó a lábába furódott, mire

összerogyott. A magával tehetetlen kereskedőtől az utonállók 60 ezer lejt raboltak el. A rablók miután "jól végezték dolgukat", összekötözve, vérző sebekkel hagyták az ut közepén a kereskedőt, akit egy arajáró szekérvett fel és vitt be a baltii kórházba. A csendőrség erőyes nyomozást indított a rablók és utonállók kézrekerítésére.

ez ügyben a török külügyminisztertől magyarázatot és elégtételt kérjen. Törökország londoni követe kormánya nevében sajnálkozását fejezte ki bár megállapítást nyert, hogy a török partörök jöhizemüségé nem kétséges.

Az ügy ezzel azonban még nincs befejezve, sőt most komplikálódik csak igazán. Ugyanis 12 angol hadihajó megjelent a török partok mellett és látszan kutat Robinson orvoshadnagy holtteste után. Angol körök csodálatosnak tartják hogy a holttestet nem találják meg, bár Robinson agyonlövése a török parton történt. Eppen ezért Anglia azt kívánja, hogy az angol nyomozó hatóságok karöltve a török hatóságokkal, közösen igyekezzenek fölfedni a büntényt. Azonban nem valószínű, hogy ebbe a török kormány belemegy. Ankara nagy komolyságot tulajdonít az ügynek.

Kérje mindenütt a

GOLF borotva-pengét!

az acélipar legtekélyesebb alkotásai és öröme lesz a borotválkozásban.
Vezérképviselő: Friedman Armin, Oradea.
Promenad Eminescu 16.

Sven Hedin él és benzinre vár

London, július 18.

Sven Hedin, akiről az a hír terjedt el, hogy rablók kezébe esett, téviratilag megnyugtatta a családját, akiket arról értesített, hogy minden rendben van. Sven Hedin a Turkesztán melletti Urungcsin községben benzin pótlásra várakozik.

Filmpalace—Filmterrasse

Csütörtökön utoljára

Az éjszaka lovagjai

Enekes kalandorfilm. Főszerepben José Moyica, Mona Maris. Előzőleg Micky Maus

Neurath és a Barthou-terv

London, július 18.

A News Chronicle értesülése szerint Neurath báró német külügyminiszter a Berlini angol nagykövetnek megsemmisítő véleményét mondott Barthou keleti paktumos javaslatáról. Bár nem tudni még, hogy Németország mit válaszol, de London ezek után nem reméli, hogy Németország elfogadja a javaslatot.

Időjárás

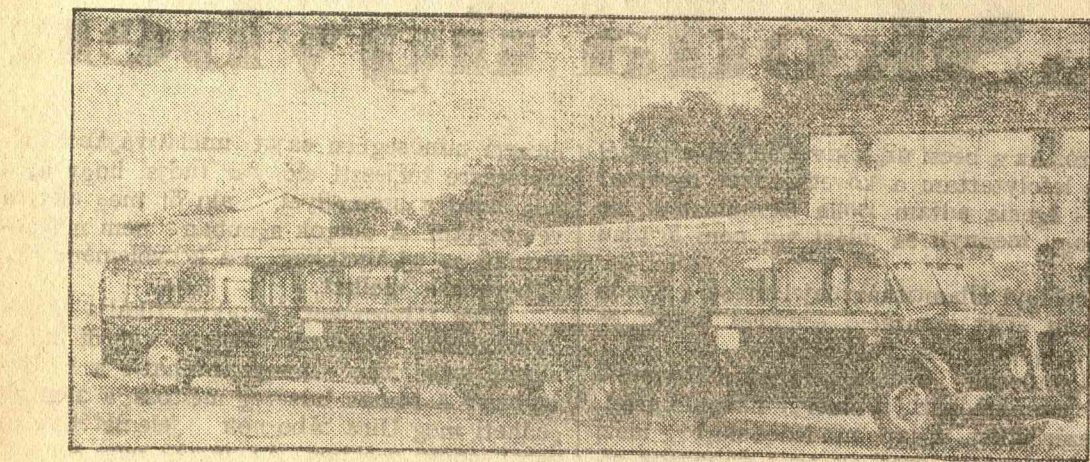
Északi légáramlás, változó felhőzet, helyenként eső vagy zivatar a hőmérséklet tovább emelkedik.

RADIOMŰSOR

CSÜTÖRTÖK

Bucuresti, 13: Hangiemezek. 14.40: Könnyű zene. 19.05: Jonscu zenekar. 20.50: Előadás. Rossini: Sevillai borbély, hanglemekkel.

Budapest. 6.45: Torna. 9.45: Hírek. 10: Elbeszélések. Közben gramfonú 11.10: Vízjelző szolgálat 12: Harangszó Utána katonazenekar. 12.30: Hírek. 13.30: Hetényi-Buday-Sebő trió. 14.40: Hírek. 16: Előadás. 17: Amerika újjászülése. Felolvasás. 17.30: Szalonkvintett. 18: Előadás. 18.30: Hangversenyzenekar. 19.50: Hosszu Zoltán felolvasása. 20.20: Torokov-Tiedeberg Olga szalalokat énekel. 21.40: Hírek. 22: Külügyi negyedóra. 22.15: Toll Arpad és Janosi cigányzenekara. 23.15: Gutenberg szalonzenei kar és jazz.

Uccai gyorsvonatok Olaszországban

Az óriási idegenforgalom lebonyolítására Olaszországban auto-kocsikat vezettek be, amelyek gyorsvonatok mintájára egymáshoz kapcsolva átjárással vannak berendezve.

Van aki tagadja, van aki bevallja

Elesattant-e a pofon vagy sem Careiben

Carei, július 18.

A carei rabbiválasztásnak újabb tragikus epilógusa van. Schwartz Adolf carei fia talember feljelentést tett a rendőrségen: Szobovits Manó fakereskedő és Deutsch Ernő szintén kereskedő ellen, akit szombaton minden ok nélkül kivezettek a templomból és a templom udvarán felpofoztak. A rendőrségi

vizsgálat megállapította, hogy a kivezetés és a pofozkodás azért történt meg, mert Schwartz Adolf szombaton este a tenplomban az új rabbi ellen izgatott. A pofozkodást a két kereskedő tagadta. Ennyivel azonban még nem fejeződött be a rabbiválasztás, mert Schwartz bírósághoz fordul és ott keres orvoslást az őt ért séreemre.

Doumergue francia miniszterelnök a rádióban is Franciaország békeakarátát hirdette

Páris, július 18.

Doumergue miniszterelnök tegnap este 8 órakor beszédet mondott a rádióban. Beszéde első részében Franciaország belpolitikai, gazdasági és pénzügyi kérdéseivel foglalkozott. Majd beszéde további részében külpolitikai kérdésekre tért át. Nem hanyagolhatjuk el — mondotta Doumergue — határaink megvédésének kérdését sem. Kesz-

akarva mondtam a védelem szót, mert Franciaország sohasem gondol a viszálykodásra. Franciaország méltó a béke és a biztonság megvédelmezőjének címére. A béke és a biztonság gondolatát hangoztatta Barthou is, szövetségeseink és barátainknál és hogy mennyire szívén fekszik a népeknek ez a két szó, bizonyítja az a lelkes fogadtatás, melyben Barthout részesítették.

Komolyra fordult a török partok melletti lelőtt Robinson hadnagy ügye

London, július 18.

Ismeretes, hogy a török partok mellett török partörök rálőttek egy angol cirkáló vitorlás csónakon kiránduló észték csoport-

jára, akik közül Robinson angol orvoshadnagy golyótól találva meghalt. Az angol diplomácia természetesen azonnal lépést tett és utasította Istambuli nagykövetét, hogy

A MANDARIN

5

Kétségbeesés, hitetlenség, rémület volt a hangjában.

Íróasztaláról eltűnt a vaskos, kétszáz oldalas kézirat.

Újra kiáltott. Sehonnan nem jött válasz. A kínai nem jelentkezett.

Lázás, reszkető kézzel kezdett kutatni az íróasztalán a könyvek és irások között. — Sehol semmi nyoma nem volt a hiányzó kéziratnak!... Pedig, alig tíz perce, itt feküdt az egész csomó! És azóta senki sem járt a szobájában, csak ő és Meng Fu. Egy pillanatra még a szobrot is elfeledte, amely mintha egyre figyelte volna őt, nesztelen gonosz nevetésével.

Farley kiment a folyosóra és onnan kiáltott. Semmi válasz. Leszaladt a lépcső. az előcsarnokba. A kapu be volt zárva. A retesz is rá volt tolva... Most fölrohant a felső emeletre és éppen dörömbölni akart az inas ajtaján, mikor a kilincs egyszerre magától felpattant. Fény ömlött szét a szobában.

— Uram gyorsan jönni, Meng Fuhoz.

— Itt vagyok, Meng. Mi baj?

Rémület fojtotta el hangját.

A kínai ott vergődött a szoba közepén, a földön. Himzett hálóköntöse lecsuszott az egyik válláról és melléből, a szíve fölött, egy hosszú keskeny cífrá, vésett markolata állt ki.

Farley karjába emelte az inasát. Gyöngéden megpróbálta kihúzni a kést a sebből. Meng Fu könyörgő szeme mintha intett volna, hogy ne bántsa, hogy figyeljen, hogy beszélni akar...

Nagy nehezen, alig hallhatóan rebegte a haldokló:

— A nevető szobol, nevető öldög. Meng Fu látni. Miss Sylvia jönni, szulni, Meng Fu aludni mindig.

Farley megremegő hangon szólított a régi, derék szolgája volt, sok közös esztendő fűzte össze őket. De Meng Fu nem hallotta már. Elment az örökké folyó sárga vizek országába.

II. FEJEZET.

— Olyan nyugodtan és józamban kell vizsgálunk a dolgokat, amint az adott körülmények mellett lehetséges — mondta Carleton Lyman. — Így kell fölfognunk azt az érthetetlen tényt is, hogy az íróasztalodon egyszerre csak ott termett a vigyorgó szobor, utóvégre mindennek, tehát ennek is van természetes magyarázata. Mert csodák nincsenek.

Lyman középkorú, derék és tiszteletre méltó amerikai volt: magas, vállas, szürkült haja férfi, aki egész életében az ópiumveszedelem ellen harcolt. Jóságos arcában két hívős szem csillogott.

Farley idegesen járkált ide-oda főnöke dolgozószobájában. Hálás volt az öregúr megnyugtató, meleg hangjáért. Mindig hitt és bízott a főnökében és ez az érzés megnyugvást és erőt adott neki most is. Némi vigasztalás volt ez neki — de azért nem bírta megállni, hogy keserűen el ne fintorítsa az arcát, amint megfordult.

— Jól tudom, hogy nyugodtnak és józannak kellene lennem. Még ebben a pillanatban is, mikor nem tudom kitörülni az emlékből szegény Meng Fu haldokló arcát. Azért teljes komolysággal kimondom, Főnök ur,, mint ahogyan bejelentettem véleményemet már akkor is, mikor hazajöttem Ázsiából, hogy az egész civilizációt alapjában támadta meg valami rettenetes, titokzatos, alattomos, láthatatlan erő. Meggyőződéseim, hogy a vigyorgó sárga arc és mind az, ami ma éjjel történt, ugyszólván szimbólum ennek az ördögi hatalomnak...

Lyman szinte erőszakkal tiltotta le Farleyt a kényelmes karosszékre, az íróasztal előtt levő székre.

(Folyt. köv.)

Erdélyi Magyarság

4

oldai

Julius 26.

SPORT

Tudnak a török 100-as futók

Istanbul, július 18.

A nemzetközi atlétikai verseny második napjának eredményei a következők:

100 m. 1. Senih török 10.8 mp.

1500 m. 1. Teoharidis görög 4 p. 35 mp.

Diszkoszvetés. 1. Kállai jugoszláv 34.92 m, 2. Virgil Jon román 34.03 m.

Rudugrás. 1. Buratovic jugoszláv 343 cm.

Távolugrás. 1. Buratovic, jugoszláv 672 cm. Csákány román 619 cm-rei harmadik.

Milliókat utasított vissza és amatőr marad Perry a wimbledoni tennisz bajnok

Páris, július 18.

A wimbledoni tenniszversenyek után, melyeknek férfi egyesét az angol Perry nyerte meg, Tilden ajánlatot tett az angol világ bajnoknak, hogy 750.000 francia frank ellenében szerződjen le vándortársulatához profinak. Az ötmillió lejes ajánlatot Perry visszautasította. Perry viselkedése osztatalan

csodálatot és örömet keltett azon sportemberekben, akik a sportot a sportért és nem pedig üzletszerűleg üzték. Tanulhatnának Perrytől azok a futballisták, akik — bár futballozni sem igen tudnak, de — mindenáron ahhoz ragaszkodnak, hogy a klub vezetősege rendes havi fizetést adjon nekik.

Magyar győzelmek a kölni nemzetközi atlétikai viadalon

Berlin, július 18.

Köln városában ahova az amerikai atlétákon kívül a magyar atléták is megérkeztek gyönyörű eredményeket értek el.

A fontosabb eredmények a következők:

100 m. síkfutás. 1. Forchmayer német, aki tenyérselességgel győzött Sir, magyar, előtt. 3. Brater amerikai, 4. és 5. Kovacs és Minich magyarok.

400 m. síkfutás 1. Fugua amerikai 2

Metzner német, 3. Barsy magyar, akinek ideje 49.3, magyar rekord volt.

1500 m. síkfutás 1. Szabó magyar, 3 p. 55.1 mp. 2. Wendke amerikai.

Magasugrás. 1. (holtversenyben) a magyar Bodossy és az amerikai Spitz 195 cm. 4x100 staféta 1. a magyar staféta (Ragambai, Kovács, Pajzs és Sir.) 41.6 mp. magyar rekord.

Az Universitatea lesz vasárnap a Nac vendége

Oradea, július 18.

Az U—NAC mérkőzéseket mindenkor a legnagyobb érdeklődéssel kísérték a sportközönség. A két rivális küzdeleme mindenkor igen élvezetes sportot nyújtott. A cluj-i fekete-fehérek igen szép és kifinomodott stílusú, de erős lendületű futballt játszanak úgy, hogy a legnagyobb meglepetések csapata volt mindenkor — komoly ellenfelekkel szemben.

A NAC-nak legjobb felállításában kell felvennie a küzdelmet ellenük. De a legjobb felállítási csapatnak is igen komolyan, szívvel lélekkel kell játszania, hogy az egyetemenket legyőzhessék.

Vasárnap a Károly pályán az oradeai ka

zönség azt a NAC-ot akarja látni, mely oroszlánként küzdött Bucurestiben a WAC ellen, s azt a NAC-ot, amely 6:1-re lépte le a bucarestii CFR csapatát. Nem pedig azt a NAC-ot, mely könnyelműsködve, a mérkőzést komolyan nem véve, ki tud kapni egy Juventustól 2:1-re.

A NAC-nak nem szabad elfelejtenie, hogy nem elég idegen városban szépen játszani és győzni, de idehaza is kell tudni. — Az oradea közönség tudása egjavát várja el attól a NAC-tól, mely — ha idegenben van, mindenkor el tudja képzeletben a közönséget azzal a tökéletes és szép futballjátékkal.

TAC Tasnad-Gloria Valea lui Mihai 4:0

Góllövők Skapinyák (3), Kulcsár (1). -- Biró Rauch

Tasnad, július 18.

Vasárnap a TAC vezetősége a Valea lui Mihai-i jórénvű Gloriát kötötte le barátaiagos mérkőzésre, melyet könnyen, 4:0 arányban nyert meg.

A TAC kezdésével szél ellen indul a játék s már az első percekben igen komoly munkát kell végeznie a Gloria kapusának. A TAC csatárok meglátszik a tréner szorgalmas fáradozása, szép technikás játékkal valóssággal bámulatba ejtik a közönséget, a 4. percben Bölöny II center előre ívelt labdájából Skapinyák szerzi meg a vezetést. A Gloria a kapott gól után védelemben vonja csapatát, amely eleinte igen szilárdnak mutatkozik, változatos rezonyjácok, a TAC többet támad, de eredményt csak a 19. p. hoz, a remek formában levő Skapinyák

2:0-ra emeli a gólok számát. Ujra kezdés után a TAC villámgyors iramot diktál, a 21. p. Bölöny II szökteti Hulkát, ez Skapinyákhoz játszik át, aki védhetetlenül lécc alá helyezi a labdát 3:0. A Gloria percekint veszedelmes kezd lenni, de a TAC védelme helyen van s így a félidő többi része eredménytelen.

A másodikfélidő egy része iram nélkül telik el, már szinte unalmassá kezd lenni az ide-oda tologatás az első félidő gyors játéka után. A nézőtér lelkesíteni próbálja a TAC gárdáját, amely lassan ismét lábra kap, a 30. p. Rác beadásából Kulcsár állítja be a végeredményt. A TAC minden egyes részben szenzációs formát játszott, míg a Gloriából a három Herskovits Szántai és a kapus váltak ki. Jó biró volt Rauch.

Ahol az út csak letelél vezet

A varieték csillagának szomorú vége a nyomortanyán

A budapesti Royal Orfeumban kezdte és egy iasii nyomortanyán fejezte be életét egy fiatal leány. -- A morfium tette tönkre a ragyogó szépségű táncművésznőt. -- A hajdani körülrajongott orfeum-csillag utolsó kivánsága az volt, hogy cigányzenével kísérik ki utolsó útjára

Tizenöt éves korában a magyar főváros aranyifjúsága hevert a lábai előtt

Iasi, július 18.

Rövid távirati jelentés adta hírül a lapoknak, hogy tegnap délután Iasi-ban, egy fiatal leány megmérgezte magát és haldokolva szállították a kórházba, ahol rövid idő múlva meghalt. A fiatal leány hajdan híres táncművésznő volt és nyomorában lett öngyilkos.

Rövid jelentés volt, amely azonban egészen tragikus életet takart. A halál aztán fellebbentette a fátylat és megdöbbentően tisztán áll előttünk egy fiatal, alig 21 éves leánynak az élete hirtelen, üstököszerű felropanásától a világhírű és éppen olyan gyors bukását az örvénybe, a szennybe és végül a megsemmisülésbe. Hat év alatt élte végig Fanka Karolina mindazt, amit egy ember talán száz év alatt sem élhetne át. A sors különös akarása folytán éppen ezt a gyönyörű szőke szépséget választotta ki. Miért? Örök-re titok marad.

Rakéta röppen fel a budapesti művészvilág egére.

1928-ban egyik igen előkelő állású magyar főtisztviselő házában családi perpatvar volt. A család 15 éves leánya kijelentette, hogy megunta a helyzetét és elmegy színésznőnek. A szülők mindent elkövettek, hogy visszatartsák leányukat ettől a lépéstől, azonban minden hiábavaló volt. Az apa annyit elért, hogy egyik operett színház sem szerzőltette, azonban azt nem tudta kivinni, hogy a táncvilágból is kitalálják a ragyogó szépségű fiatal leányt, aki azonban nemcsak szépségével és aranyhajával, hanem türeményes táncával is elbűvölte nézőit. Így került egy este a Royal orfeum fényreklámtáblájára ez a hirdetés:

Fanka Karolina táncművésznő ma este fellép a Royal orfeum színpadán.

Budapestben, ebben a milliós városban is felfigyeltek ennek a fiatal lánynak a nevére, különösen, mikor megtudták, hogy mindössze csak tizenöt éves és estére zsufolásig tele lett a hatalmas terem.

És Fanka Karolina egyetlen táncárai, egyetlen este meghódította Budapestet.

Rövid idő alatt országos híresség lett. Nem egy operett színház, amely eddig visszautasította, ragyogó ajánlatokkal halmozta el. A tizenöt éves leány azonban büszke volt. Maradt a Royal orfeumban, ahonnan pedig csak egy út van tovább. Az, amely a lejtőre visz.

De mit törődik ezzel egy fiatal, körülrajongott teremtes, akinek a föld minden örömet két kézzel nyújtják a férfiak. Fenéki ültette a boldogság poharát. Azt a ponarat, amelynek alján ott van a méreg.

Egy éjszaka a morfinisták titkos klubjában.

Éjszakánként, amikor vége volt az előadásnak, új barátainak karján megismerve Budapest minden titokzatosságát és mindent ami tilos. Mint minden nagy városban, itt is vannak bűnfészkek, ahol az emberi test minden vágyát a végsőkig kielégazzák. Egy ilyen alkalommal tévedt be Fanka Karolina a

morfinisták titkos klubjába, hova egy fiatal 18 éves aranyifju vezette be.

Attól a pillanattól kezdve a ragyogó pályafutása nő csak egy szenvedélynek élt: a morfiumnak.

A többi aztán már magától jött: Karolina rálépett a lejtős útra. És azon: nagyon könnyű lemenni, egész a fertőig. Különösen ha ő maga is akar. És Karolina akart.

— Mindent meg akarok tudni — mond-

ta barátainak, akik nevetve és csendesen szédítették bele az élet forgatagába.

Másfél évig tartott ez az élet. A szépséget kikezdte a nő legnagyobb ellensége: a rossz élet. Tizenhét éves korában Fanka Karolina befejezte táncművészet pályafutását. Neki már az sem kellett. Csak a morfiium kellett. A fehér halál. Azt éhezte és azt kívánta. Akkor érezte magát embernek, amikor alattá lett.

Cigányzenés temetés

Fanka Karolina bejárta egész Európát. Mindenütt kereste és kutatta immár éltetőjévé váló mérget, a morfiiumot. Két évvel ezelőtt jött Romániába. Előbb szerepelt a bucurestii nagy varietékben, aztán a vidéki városokat járta. Legutóbb Iasi-ban telepedett le. De a mulatókból is kikopott. A külvárosok kocsmáiban, a nyomortanyákban tengette életét és

amikor testének árurabancsátása árán egy kis pénzhez jutott, morfiiumot vett rajta.

Aztán már ezt sem bírta tovább. Vagy talán az a magyar cigánybanda rázta meg egész lelkében, mely kenyérkereső céllal Iasi-ba ment, hogy soha nem hallott zenével szórakoztassa a külvárosok népeit. Karolina

azelőtt is bolondult a cigányzenéért. Most feleszmélt. Talán egy pillanatra a lelkébe nézett és elhatározta, hogy megvált az élettől.

Valahonnan több pénzt szerzett. Nagyobb adag morfiiumot vett, ebbe mérget kevert. Nagy pénzt adott a cigányoknak s megparancsolta nekik, hogy

amíg ő aludni fog, addig az ablaka alatt huzzák a legszebb magyar nótákat. Egész éjjel huzzák a cigányok és reggel, amikor bekopogtattak hozzá, hogy huzzák még, ott rálatáltak az ágyon elnyulva. Holtan.

Abban a ruhában, melyben karrierjét kezdte. Mellette egy irás: "Cigányzenével temesetek el."

Cigányzenével temették el.

Cséplőgépkerek esett a tasnadi körorvos fejére

Tasnad, július 18.

Dr. Pop Nicolae tasnadi körorvost súlyos szerencsétlenség érte. Autója elromlott és azt elvitte egyik tasnadi géplakatos műhelyébe. A körorvos autója alá feküdt, hogy a motorhibát megmutassa a géplakatosnak. A

műhely falához volt támasztva egy 60--70 kilós cséplőgépkerek. A kerék megcsuszott és a földön heverő dr. Pop Nicolae fejére esett. A körorvos koponyája megrepedt és eszméletlenül terült el a földön. Állapota súlyos, de nem életveszélyes. Lakásán ápolják.

Be akarják szüntetni az autobuszokat Bucurestiben

Több ezer existencia forog kockán

Bucuresti, június 18.

A bucurestii autobusztulajdonosok és sofförök akik között nagyon sok magyar van, napok óta járják a miniszteriumokat, mivel egy törvényjavaslat a mindennapi kenyerüket akarja elvenni. Ugyanis több képviselő, akik a fővárosi villamos vasút társaságnál anyagi érdekeltséggel bírnak, törvénytervezetet nyújtottak be a parlament elé amely szerint az állam a bucurestii városi személyszállítást, bármilyen járművel történjék is az adja át és biztosítsa negyven évre a villamos vasút társaságnak. Ez a javaslat minden jel szerint ősszel szavazásra kerül és az autobusz tulajdonosok, akik mind szegény emberek, már most minden elkövetnek, hogy megélhetésüket el ne veszítsék.

Bucurestii szerkesztőségünket is felke-

reste a magyar autobusz-tulajdonosok és sofförök egy küldöttsége és azt kérték, hogy lapunk hasábjain is tegyünk szót az őket fenyegető veszélyt. Több mint 900 tulajdonos, háromezer sofför és ugyanannyi taxatőr marad kenyér nélkül télviz idejére, ha a benyújtott javaslatból törvény lesz. A villamos vasúttársaság évenként 4--5 millió tisztaságonnal zárja mérlegét és így igazán érthetetlen, miért akarja elvenni a nehéz gondokkal küzdő autobusztulajdonosok és alkalmazottaik szájából a betevő falatot.

Lakbérleti szerződés blanketták kapható! Pásztor Ede papíráruházában, Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

3 oldal

Erdélyi Magyarország

Július 28

„Finom kis család” volt az Oprea család

Az agyonlőtt Hegyalja-réme családjának minden tagja megrögzött bűnöző

Arad, július 18.

A nagy szenzáció múltfelben van. Oprea Arsenie, a hegyaljai haramia nincs többé. Fejnéküli teste a radnai temető egyik legelhagyatottabb zugában pihen, míg a fej, melyben borzalmas tettek születtek meg és melynek parancsára a kéz megdöböntő gáztetteket követett el, a bucaresti orvostudományi intézet boncasztalán áll.

Nem lesz érdektelen talán, ha kissé betekintünk Oprea családjába és akkor talán meg fogjuk érteni, hogy egy egyszerű parasztember hogyan vetemedhetett annyira, hogy a gyilkosságok egész sorát kövesse el.

Oprea családjá, hogy úgy mondjuk „finom kis család”. A haramiavezér maga 1905-ben született az aradmegyei Agriș községben, eléggé jómódu parasztszülőktől. 65 éves apja ma is Agriș községben él, míg özvegyanyja 1932-ben halt meg — 3 keresztes vérében. A családban hatan voltak testvérek. Három fiú és három leány. Oprea Arsenie idősebbik bátyja Oprea Onut 1925-ben

agyonszúrta sógorát Oprea Györgyöt, amiért két évi súlyos börtönrre ítélték. Három évvel ezelőtt Oprea Arsenie ugyancsak ezzel a fivérével

kirabolta a buteni jegyzőt és menekülés közben agyonlőtték egy Hadis községbeli közrendőrt.

Fiz évre ítélték őket, bátyja azonban 1932-ben az aradi fogházban tuberkulózisban meghalt. A családban a harmadik fivér az, aki azzal dicsekedhetik, hogy az ő lelkét jelen pillanatig nem terheli semmiféle bűn. Ez a legifjabb Oprea két évvel ezelőtt szerelt le és jelenleg Agriș községben gazdálkodik.

Az Oprea lányok talán semmiben sem különböznek fivéreiktől. Oprea Sanziana a legidősebb Oprea-lány akinek férjét mint már említettük, Oprea Onut agyonszúrta, — 1931-ben egyik hugát a kutba dobta. A leányt a szomszédok csak nagynehézen az utolsó pillanatban tudták kimerteni. Az asszonyt a bíróság bizonyítékok hiányában felmentette. A másik Oprea lány Joana, 1924-ben férjével együtt meggyilkolta apját. Az asszonyt a törvényszék felmentette, míg férjét 6 havi elzárásra ítélték. A harmadik Oprea lány még évekkor ezelőtt meghalt, azonban ez is degenerált volt.

Oprea Arsenie unokaöccse, Oprea Sanziana fia 1931-ben résztvett a buteni jegyző kirablásában és ő is több lövést adott le arra a szerencsétlenségű hadisi rendőrré, akit akkor meggyilkoltak. A kiskorú bűnözőt négy évre ítélték el és ma is az aradi fogház lakója. A hivatalos csendőri jelentésben, melyben a fenti adatokat olvastam, részletesen le van írva Opreának bűnlajstroma is.

A borzalmas véget ért bandita pontosan 1927 november 8-án került első ízben összeköttetésbe a hatóságokkal. Ezen a napon ugyanis Agriș község egyik kocsmájában határozottan agyonszúrta a szabadságát otthon töltő Pera Bogdan csendőrőrmestert, akire már régebben haragudott. Oprea Arsenie bűnlajstromában a második számú helyet egy Magavea Miklós nevű csendőrőrmesterrel történt esete foglalja el akinek balkezeről a bandita egy ásóval levágta az ujjait. Ez még 1931-ben történt és Opreának ez a tette talán a legártatlanabb volt, dícső pályafutása alatt Oprea ezér a szórakozásért hat hónapot ült és 7000 lei kártérítést fizetett.

Amikor kiszabadult a börtönből, elhatározta, hogy bandát alakít, amellyel a Hegyalján kezd „dolgozni”. Néhány hét alatt a banda már készen állott hogy működését megkezdje. Számszerint pontosan tizennégyen voltak. A vezér lonott katonai és civil fegyverekkel látta el bandáját és a premiért 1931 november 15-én rendezték meg: betörték

Roman István buteni jegyzőhöz. A megrögzött embert halállal fenyegették meg, úgy-hogy az kénytelen volt minden otthon levő értékét átadni a banditáknak. Ekkor történt az a rendőrgyilkosság amelyről már előzőleg beszéltünk. A rendőr ugyanis igazolatni akarta Opreát, akik egyszerűen agyonlőtték. Ez az eset óriási fehéborodást váltott ki a lakosság körében és a csendőrségnek több napi nyomozás után Oprea kivételével sikerült is a banda valamennyi tagját kézrekeríteni. A vezért csak a következő év január 5-én fogta el egy Vlad Stancu nevű csendőrőrmester másik három csendőrral együtt. A csendőrőrmester azonban életével fizetett, mert Oprea abban a pillanatban, midőn ártalmatlanná tették, a nála levő fegy-

verrel az őrmesterbe lőtt, aki holtan esett össze. Opreát és társait ekkor az aradi törvényszék 10 évi fegyházra ítélte. A bandavezér azonban nem sokáig volt a fegyház lakója, mert ugyanazon év szeptember 28-án megszökött és azóta szabadon garázdalkodik a Hegyalján.

Több rablás és betörés következett ezután, végül pedig Oprea elhatározta, hogy eddigi pályafutásának koronájaként kirabolja a radnai hitelszövetkezetet. A tragikusan végződött eset azután örökre pontot tett ennek a Lombroso-figurának életére.

A Halál kissé későn, de végül is magával vitte az aradmegyei Lombroso-család eme legkiválóbb tagját.

Költözködés miatt teljes szövet hihetetlen olcsón elárusítjuk

Havas és Grünfeld posztóáruháza Oradea, 8. sz. Sir. Avram Iancu

Üzlethelyiség kiadó!

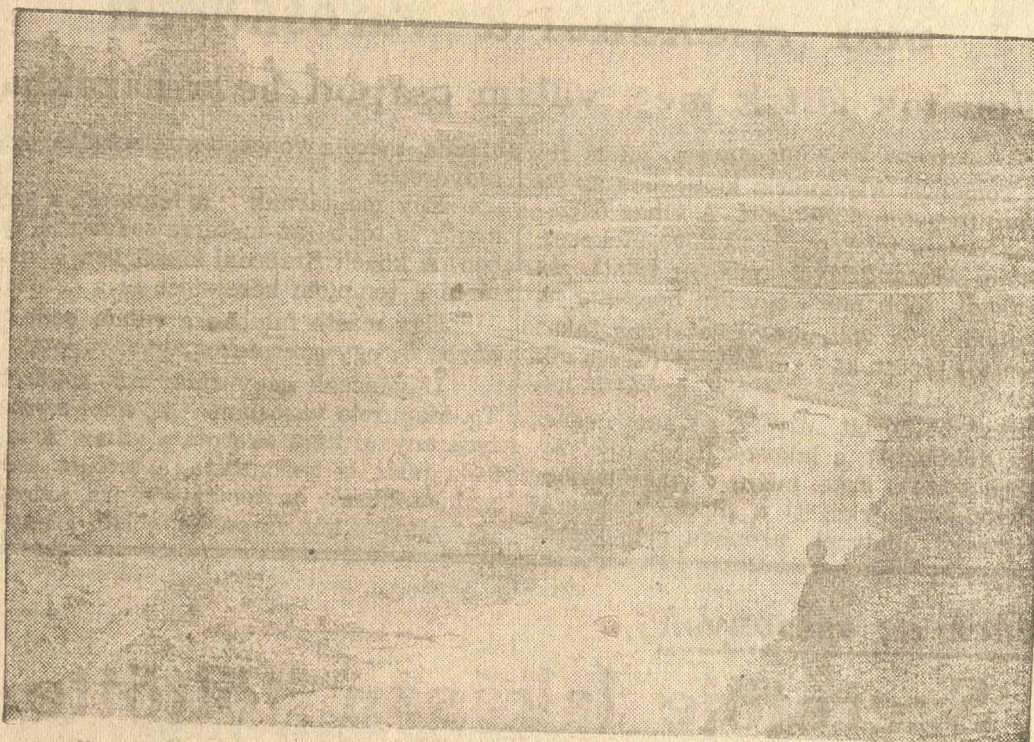
Berendezés eladó!

Elbukott a vizsgán -- öngyilkos lett egy szakiskolai tanár Aradon

Arad, július 18.

Megdöböntő tragédia történt tegnap éjszaka Aradon. A Dragoș Voda ucca 12. sz. ház padlásán Insperger János 52 éves, volt fa és fémipari iskolai tanár felakasztotta magát a mire rátaláltak, meghalt. Insperger 25 éve tanított a szakiskolán, mikor nyelvvizsgára rendelték, amelyen elbukott. Három-

szor jelentkezett vizsgára, de mindannyiszor elbukott. A kitűnő, szakismeretekkel rendelkező tanárt elbocsátották állásából s teljesen kereset nélkül maradt. Három év óta valóságos nyomorgott a családjával s emiatt keseredett el az öngyilkosságra. Fia Budapesten van állásban, ő támogatja szüleit. — Insperger családjá iránt óriási a részvétel.

A szárazság eltüntette egy folyót

Még nemrég egy folyó volt ez. Anglia walesi tartományában a Slik folyó medrét mutatja képünk. A hónapok óta tartó szárazság folytán kis mocsárrá zsugorodott össze a nagy folyó.

Megszűnt a posta önkormányzata

Bucuresti, július 18.

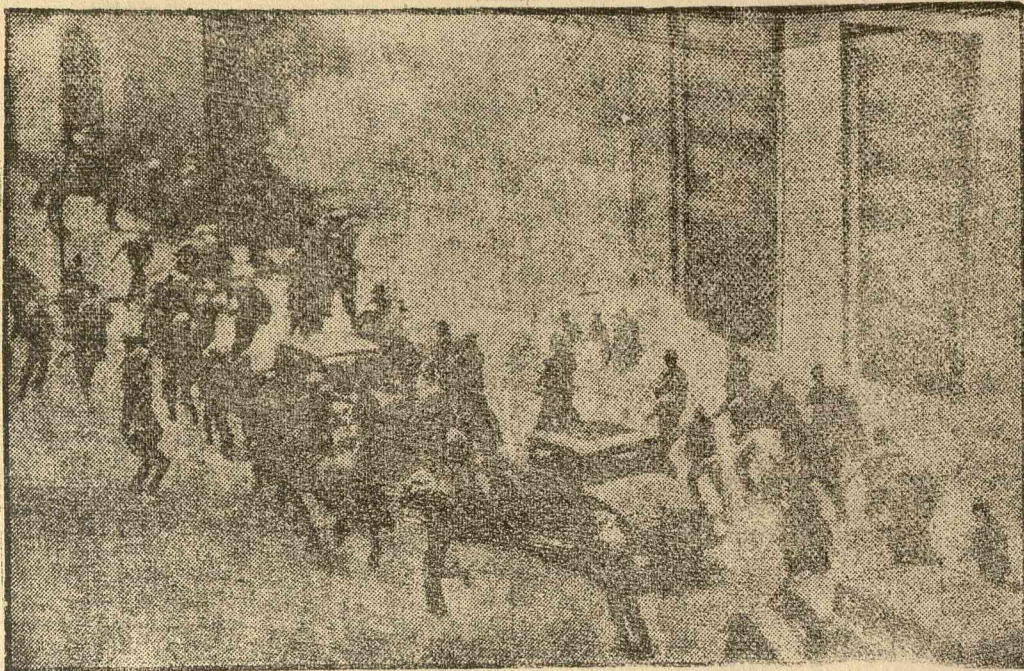
A posta a tegnapi nappal megszűnt önálló kereskedelmi intézménnyé lenni. Franasovici Richárd közlekedésügyi miniszter jelenlétében tegnap átadták a közlekedésügyi minisztériumnak a posta szervezetét amely

ezentúl a minisztérium egyik ügyosztályát fogja képezni. Franasovici Richárd nagy beszédet mondott, amelynek keretében kifejtette, hogy a posta ezentúl még fokozottabb mértékben fog megfelelni hivatásának.

5 oldal

Erdélyi Magyarország

Július 20.

San Francisco hadszínteréről

Május elején 27 ezer kikötőmunkás kezdett sztrájkba és ma már 150 ezer munkás áll harcban. Súlyos összetűzések vannak napirenden a hatóságok és a sztrákolók között és számos sebesült és halott áldozata van a harcoknak. Képünk a rendőrség felvonulását mutatja, könnyfakasztó gázbombákkal halad előre a hatóság.

Amikor a sőtör elveszti lélekjelenlétét

A járdára szaladt és embereket ütött el az autó Sf. Gheorhén

Sf. Gheorghe, július 18.
Hubbes György sf.-gheorghei kenyérgyáros autójával egy kerékpáros őrmestert kikerültni. Kísérlete nem sikerült s a járdára szaladt, ahol több embert megsebesített. Dénes Mihályt és egy cluji egyént, akiknek személyazonosságát nem lehetett még

pontosan megállapítani, az autó ütése következtében lábsérüléseikkel dr. Koczka orvos rendelőjébe kellett szállítani hol első segélyben részesültek. A járdára felszaladt autó Asztalos János fodrász kirakatának nagy üveget is betörte. Megindult a vizsgálat.

Irtózatos vihar ühögött az ó. irányáságbeli Alexandria városkában

Vonatok álltak meg, villám csapott be a házakba

Alexandria, július 18.
A romániai Alexandria községben az elmúlt nap fergeteg dühögött. A vihar összetépte az összes telefon és rádióvezetékeket, úgy, hogy Alexandriaival minden érintkezés megszakadt, több mint egy óra hosszára. A vihar olyan erős volt, hogy hatalmas fákat gyökereitől tépett ki. Estére az összes villanyvezetékeket is elszakította. A város teljes sötétségbe borult. Mivel a vihar egész éjszaka dühögött, a lakosok egész éjjel sötétségben voltak. Este, mikor a vihar legjobban dühögött, érkezett a vihar zónájába a személyvonat, melynek azonban meg kellett

állania, mert a vonatot a felborulás veszélye fenyegette.

Egy magtárnak a tetőzetét a szél felkapta és többszáz méterre sodorta a levegőben. A közeli Branceni községben a vihar letepte a templom keresztjét és a tetőzetet.

Egy másik faluban a villám beütött egy házba és egy gyermeket agyonvágott.

Ugyancsak nagy vihar volt a közelfekvő Tg.-Magurele városban is, ahol szintén súlyos anyagi kárt okozott a vihar. A leányiskola falát is bedöntötte, a tetőzet cserepeit pedig többszáz méter távolságra sodorta.

Mind a két városban a kár jelentékeny.

Ilyenek az asszonyok

Szeretője lakásán töltötte az éjszakát, amíg a férje haldoklott otthona

Buzau, július 18.
Constantin Cadoleonco buzau lakos már régebbi idő óta vadházasságban élt Florica Teodoru leányasszonnyal, akinek azonban fogadott férje mellett még voltak kedvesei. Emiatt a vadházastársak között örökké veszekedés volt. Tegnap délután az asszony rendes napi útjára indult, amikor a férfi elébe állt és azt kiáltotta:

— Tudd meg, ha most elmegy máshoz, gyilkos leszek.

— Akkor megvárom, míg felakasztod magau, legalább nyugodtan megyek el, — laszolta erre az asszony és becsapta maga után az ajtót.

Este, mikor hazajött, ott találta vadházastársát az ágyon, élettelenül. Nagyon megdöbbent és kiszaladt a házról. Azonban ahe-

lyett, hogy valakit is értesített volna, új szeretőjének a lakására ment, ahol az egész éjszakát töltötte. Reggel, amikor már rendőrök voltak a házban Majd kiszállt az orvos is, aki megállapította, hogy Cadoleonco csak két órával ezelőtt halt meg, miután majdnem tíz óra-hosszat volt eszméletlen a méregtől. Ma este az asszony segítségért ment volna, meg lehetett volna menteni az életnek. Az asszonyt őrizetbe vették mert több, mint valószínű, hogy az ügyvétség eljárását indít az asszony ellen akinek a gondatlanságából halt meg az ember.

Agyonütötte lovát Sovatán egy fiakkeresnek a villanyáram

Sovata, július 18.

Könnyen végzetessé válható baleset történt Sovata fürdőn. Az esti órákban hatalmas vihar vonult el a fürdőtelep fölött s a szél ereje elszakította a villanyvilágítási berendezés egyik dróthuzalját, mely az utcára esett. A lezuhant drótvezetékre rálepett Domokos Márton ottani fiakkeresnek egyik lova s az érintkezés következtében a villamosáram a lovat agyonütötte. A kárvallozt fiakkeres arra való hivatkozással, hogy a villanyvezeték drótja nem volt a szakszerű követelményeknek megfelelően elhelyezve kárának megtérítéséért a fürdőigazgatósághoz fordult s ez a ló árát meg is térítette, örvendő, hogy emberéletben nem esett kár.

Az Oltra fulldt egy cselédleány

Sf.-Gheorghe, július 18.

Bajkó Ágnes cselédleány több társával az Oltra ment fürödni. Az uszni rem tudó 21 éves cselédleány alig lépett a vízbe, a folyó magával ragadta. Pillanatok múlva a szerencsétlen leány már kiszenvedett. Megmentéséről szó sem lehetett, mivel társai sem tudtak uszni s a közelben sem volt senki, aki segítségére tudott volna menni. Este 10 óráig a leányt még nem lehetett megtalálni. A vizsgálatot bevezették.

APROHIRDETÉSEK

Molnár segédet keresek. Cim: Szücsné, vizimalom, Toti. 1613

Valódi "Kühne"-féle csibe keltetőgépek és műanyag igen előnyös árban eladók. Oradea, Str. Francieze 12. 886

Ügyes tűzölányok felvételnek Calea Victoiei (v Kolozsvári ucca) 24. 1676

Bucurestibe ügyes lapárosok felvételnek jó keresettel. Jelentkezni Bucurestiben, Balcan Press, Str. Cobalcescu 29, vagy a kiadóhivatalban.

Megbízható perfekt szobalányt és mindenest 1-re felveszek. Jelentkezés délelőtt 11—1-ig. Hoffmann kerékpárüzlet, Piața Unirii 10. 1670

Elsőrendű cwickolók, iazonirozók és fertigolónók azonnal felvételnek, Str. Corgalniceanu (v Várady Zsigmond ucca) 2. sz.

Ügyes lapárosokat jó keresettel ugy helyben, mint Erdély minden nagyobb városában felveszünk az Erdélyi Magyarság árusításához. Jelentkezni lehet a megbízottaknál és a kiadóhivatalban.

Perfektül főzni tudó jobb nőt keresek ki rendes uri háztartásban mindent elvégez. Cim a kiadóban. 1648

Ujságárusításra fiuk és munkanélkülieket felveszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban. Piața Viteazul Mihai (v Nagypiac-tér) 4.

NAPSZAMOS KÖNYVEK 1. kötet, 2. kötet beszállással készültek és kaphatók Pásztor Ede papíráruházában. Oradea.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA